

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Ésírátok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozat minden garmonsor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HÍRDETELI DÍJ:
hivatalos hirdetések: Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt, diszkrét s körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Az életpályákról.

III.

A gazdák helyzetével a „Gazda-kör” s a földművelésügyi m. kir. miniszterium komolyan foglalkozik s ha sikerül a gazda-közönségnek a földműves iskolák iránt eddig tanúsított közönyös magaviseletét megváltoztatni, a meleg rokonszenvet, az általános érdeklődést lehetséges lesz felkelteni, a földműves osztály értelmes és szakszerű kiképzése csak rövid idő kérdése lehet. Magasabb gazdasági tanintézetek, mint a kolozsmonostori, keszthelyi, debreczeni és kassai, valamint a magyar-óvári akadémia, kellő számmal vannak s szép eredménnyel működnek, a minnek egyik főoka bizonyára az, hogy ezek az iskolák tetemes állami dotációban részesülnek. Földművelési iskolák, vinczellér képezdek különböző ministeriumok által igazgatva szintén előfordulnak.

Az iparos és kereskedő osztály szakszerű kiképzése leginkább el van hanyagolva. Érti is a társadalom eléggé annak rossz következményeit, mert nincs értelmes iparos és kereskedő közönsége. S az a sajátságos, hogy ez az ügy, főleg a kormány körökben nem igen talál lelkes barátokra. A kormány a társadalomtól vár e tekintetben minden mozgalmat, tevékenységet, pedig a tapasztalás bizonyítja, hogy nálunk a társadalom sokkal fejletlenebb, hogy sem ily gyökeres átalakítást tőle várni lehetne.

A ki értelmes iparos és kereskedő akar lenni, annak nem hogy kezübe esnének a megfelelő szak-iskolák, hanem keresve is alig talál olyat.

Nálunk a magasabb szakpályák kötik le a figyelmet s foglalják le a pénzt. A har-

madik egyetem felállításával komolyan foglalkoznak, az ipari s kereskedelmi közép tanfolyamok felállítása, országos rendezési törvényhozási uton még mindig késik.

Ezek a szakmák semmiképen sem tudják magukra vonni a közgyelmet.

A középiskolai törvényjavaslat feletti általános vita a képviselőházban tizenegy napig tartott. Hatvanöt szónok beszélt hazánk nevelés-oktatás ügyéről s tudtommal egyetlen-egy szónok említette fel, hogy az iparos és kereskedői osztály számára középiskoláink nem lévén, ezen osztály gyermekei a mostani általános középiskolai rendszer mellett kénytelenek középiskolába menni, a hol elvesztik az ipar és kereskedelem iránti érzéket, kineveltetnek atyjok társadalmi osztályából s szaporítják a bizonytalan állású proletariusok számát. Még aztán a közoktatási bizottság előadója hivatkozott arra az egy pár ipari s kereskedelmi középiskolára, mondván, hogy törvényileg egyik sincs rendezve, hanem az ő hite szerint nem sokára reá fog térni a törvényhozás, hogy mindezek tekintetében törvényhozási uton intézkedjék.

A képviselőház közoktatási bizottsága és az ország minden részéből összehívott hírneves tudósok között közös enquette tartott a felállítani szándékolt harmadik egyetem ügyében. Itt is egyedül Kautz Gyula nyilatkozott oda, hogy ezen egyetem felállításánál sokkal sürgősebb a szükséges gazdasági és ipari intézmények kifejlesztése.

A kereskedelemügyi m. kir. ministerium meleg érdeklődéssel viseltetik ezen ügy iránt, s éppen ezért sajnálattal vettük tudomásul, hogy budgetjébe ezentul a keresk. szakoktatás fejlesztése céljából semmit sem vesz fel, mert hiszen nagy anyagi erővel rendelke-

vén, nagyot lendíthetne (s közeli érdekében is állana, hogy lendítsen) a keresk. szakoktatás ügyén, annál is inkább, mivel tárcaját nem terheli olyan sok irányu kiadás, mint a kultuszministeriumét.

Azt nem tartom célravezető intézkedésnek, hogy ugyanezen ministerium a törvényhatóságokat kereste meg az iránt, hogy hol és mennyiben volna szükséges kereskedelmi szakiskolákat felállítani. E tekintetben érdelemleges nyilatkozattételre csakis a kereskedelmi és iparkamarát tartom jogosultnak, annál is inkább, mivel ezeknek legnagyobb része komolyan foglalkozik ez ügygyel.

Ime a társadalom nagy zajából csak néha-néha emelkedik egy-egy hang az ipari érdekek mellett.

A mi az iparos oktatást illeti, az alapjában már elindult, a mennyiben az ismétlődő iskolázatásnak megfelelő esti s vasárnapi tanoncz-oktatás az ország különböző vidékein részben megkezdődött, részben most szerveztetik. A mester-inasokról hát nem sokára gondoskodva lesz.

A magasabb ipari szakoktatásnak csak előkészítő tanfolyama van még eddig elé, eltekintve a budapesti közép-ipar és a m. kir. iparművészeti s a kassai gépészeti ipartanodáktól. Ilyen előkészítő tanfolyam az a kevés számú hat s a számosabb négy osztályú polgári iskola. Ezekben az iparos általános képzettséget nyerhet, de hogy aztán hol képezheti magát szakemberré, arról nincs intézkedés.

Most kezdenek kísérletet tenni arra nézve, miként lehetne a polgári iskolákat szaktanfolyammal összekötni. De hogy a

TÁRCZA.

A csehországi fürdőkhöz.

Karlsbadból kirándultunk *Giesshübelbe*, melynek neve hazánkban maholnap ismertebb lesz, mint magáé Karlsbadé s mint bármely magyar ásványvíz, mert nincs olyan vendéglő, a hol ne árulnák és alig van hely, a hol ne innák. S ez mind egy ember kizárólagos műve. Mattonié, az ásványvíz király-é, ki nem elégedvén meg azzal, hogy vizét a lehető leggondosabban és legtisztább kezelés következtében keleti Európában a legelterjedtebb ásványvíz tette, három évvel ezelőtt fürdőt is építtetett ide, hogy vizének hírnevét még ezen az uton is emelje, terjeszse. És milyen fürdőt! Nálunk hasonló körülmények közt a legprimitívebb berendezéssel találkozunk, hol az első vendégadókat azzal vigasztalják, hogy majd fognak tenni a fürdőért, ha több vendég fog járni. Mattoni mint értelmes üzlet ember, megfordítá a dolgot s *Giesshübel* ásványvízes fürdőházában és hidegvízgyógyintézetében oly, nemcsak czélszerű, de fényes berendezését is találunk, minőnél jobbat és szebbet sehol sem láthatni.

Tavaly Trefort miniszter is itt lévén, s elragadtatván a *giesshübeli* Ottó-forrásnál látott, nemzetgazdasági szempontból igen fontos ipar által, mely négy millió üveget hoz évenként forgalomba, haza jöve, a lapok által itt közölt rendeletet adóit ki az alapítványok tulajdonát képező ásványvízek kezelőinek, mely szerint kövessenek el mindent, hogy hazánk ásványvizet jobban kezeljék és érvényesítsék s lehet reményünk, hogy kirán-

dulása *Giesshübelbe* üdvös hatása lesz hazánkra nézve.

Ugyanilyen czélből nem bírom eléggé ajánlani a Karlsbadban mulató magyaroknak, hogy ezt a másfél órai sétakocsizást, mely különben is igen szép vidéken keresztül vezet eme kis paradicsomba, el ne mulasszák, s hirdessék otthon, a fürdőtulajdonosoknak, hogy mint kell kezdeni, ha fürdőt berendezni és belőle idővel nagy hasznot huzni akarunk.

Ohajtandó volna, hogy Mattoni császári tanácsosnak, ki maga volt szíves nekünk az itteni viszonyokról felvilágosításokkal szolgálni, magyarországi kísérlete: a keserűvíz és az „Erzsébet” sósfürdő megvétele sikerüljön, s igyekezete, melyet a mi fürdészetünk érdekében is kifejt, némileg jutalmaztassék. Így talán kedvet kapna még több hasonló magyarországi vállalatra is.

Karlsbadban egy nevezetes ünnepélynek is szemtanúi voltunk. Akkor leplezték le a Góthe szobrát, melynek létrehozásán egy bizottság 1874 óta fáradozott.

A szobrát a fürdő déli végén, a Puffféle nagy fogadón tul egy kis, e czélra készített, szabad téren állították fel.

Magas talapzaton álló mellszobra fehér márványból, Donndorf tanár szép műve. A leplezési ünnepély sajátságos benyomást tett rám, s életem visszaemlékezett ama hasonló ünnepélyre, melynek husz évvel ezelőtt ugyanitt szemtanúja voltam, Franick itteni nevezetes polgár- és lövészegyleti elnök lövöldei szobrának leplezésére. Mind a két leplezésnél láttam, hogy leplezés után nem tud s ha még a Franicka német lelkesülni nem tud s ha még a Franicka német lelkesülni nem tud s ha még a Franicka kimondani, mert egy, csak szűk körre kiható egyénről volt szó, hogyne merném most, midőn

nem csak egy nagy német költőt, de minden idők egyik legnagyobb géniuszát ünnepelték, a kiről már első Napoleon is elismerte, hogy „ime — egy ember”. Délelőtt tizenegy órakor nagy számú közönség gyűlt össze a szobor körüli téren, melyet csak két osztrák és két bajor zászló díszített. A házak sem voltak oly nagyon feldiszitve, mint ahogy Karlsbad tartozott volna Góthének; legföljebb azok voltak felkioszoruzva, melyekben ő egykor lakott. Az ünnepélyt a zenekar egy Beet-hoven-nyitányval kezdé meg, mintha ez által akartak volna tulesni a nehézségen, hogy vajjon az osztrák vagy a német himnuszok adják-e az elsőséget. Ezután a 73 éves Laube, Karlsbad diszpolgára, lépett a fődeles szöszékre, és a min szinten megütköztem, fődött föl, de érthető szép nyelven felolvasta az indokot, melynél fogva Góthének itt az osztrák birodalomban ez első szobrát emelik. Beszédje sok érdekes mozzanatot tartalmazott a nagy költő életéből. Elmondá, hogy 1785 óta, midőn Góthe itt először volt, megszakításokkal tizennégyezer időzött itten és pedig nem rövid gyógyidőszakokat, de több hónapot is töltve egyfolytában. Neki ugy látszik, ez kedvenc helye volt. Számos művét itt írta meg. „Iphigeniá”-ját is itt fejezte be. „Faust” első töredéke itt készült el. Itt rendezte iratait, melyeket olaszországi nagy utjában, a hová innen indult el, dolgozott föl.

Mint agastyánnak, itt lobbant föl szíve még egyszer szerelemre Ulrike von Levetzow, akkor 19 éves leány iránt, kit nőül is akart venni s ki soha férjhez nem menve, a mai napon fehér rózsából álló koszorút küldött nagy imádója szobrára. De nem csak az itt mulatott nagy költő emléket üli ma Karlsbad — mondá Laube — háláünnepe ez a városnak, mert Góthe nagy jóltevője volt s rendkívüli érdeklődésénél fogva

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

próba sikerül-e és hogyan, azt a jövő mutatja meg.

Ennél kissé jobb helyzetben van a kereskedői közönség, mert eltekintve attól, hogy a kereskedő tanoncok oktatása általánosan el van hanyagolva, egy pár közép kereskedelmi iskola igen jó eredménnyel működik s megfelelő szakképzést nyújt mind azoknak, a kik akár mint önálló kereskedők, akár mint üzletvezetők óhajtanak állást foglalni.

Nem mondhatjuk ugyan, hogy az emilyen iskolák az igényekhez mérten elég nagy számmal fordulnának elő, mégis ez idő szerint első ízben nem annyira a *szaporításra*, mint inkább a kormány részéről nagyobb *segélyezésre* s egy kereskedelmi közép-tanodai *törvényre* volna szükség, mert az 1872. okt. 10-ki m. kir. kultuszminiszteri rendelet ma már túlhaladott álláspont.

A fennálló kereskedelmi közép-tanodák két csoportra oszthatók.

Vannak államilag segélyezett és magánosok által fenntartott tanodák.

Nem akarom a keresk. szakoktatás ügyét hosszabban fejtegetni, de hogy mi előnye van az ilyen iskolát végzett növendékeknek *időben* (egy évvel korábban tesz érettségit, mint más közép-tanodában) és alkalmas *állomáshoz jutásban*, arról az érdekeltek a kereskedelmi közép-tanodák értesítőiből elég bő felvilágosítást szerezhetnek magoknak.

Ezeket óhajtottam tájékozásul e helyütt elmondani s ha ez által a szülőknék a pályaválasztás nehézségein valóban sikerült valamit könnyítenem, nem végeztem haszontalan munkát.

(Vége.)

V. V.

Levél a felvidékről.

Tekintetes szerkesztő ur!

A megye központja megszokta szegény Krajnyánkat épen számba sem venni, kevés irántunk az érdeklődés, még kisebb az óhaj minket is besorozni a megye társadalmi életébe. Szóba csak akkor jövünk, mikor a medve vagy a vad-disznó. Ha a klubokban ezek képezik esetleg a beszéd tárgyát, eszmétársítás alapján csak is akkor jut Ujhelynek eszébe létezésünk. A Krajnya semmi egyébre, mint vadászatra való.

Ennek oka nem egészen önmagunkban s vidékünk topographiai helyzetében keresendő, de részben a társadalmilag összekötő fonal hiányában is, melynek kezdő vége még is csak kell, hogy Ujhelyből kiinduljon.

Hanem bennünket úgy tekintenek, mint a megyéhez csak félig-meddig tartozókat. A megválasztott képviselők meglegedtek azzal s ke-

melyet e hely iránt tanusított, nagy hírrel Karlsbadnak is nagy hírt szerzett. Minden alkalommal irt és szolt róla. Sokat foglalkozott természeti kincseivel, a növényekkel és ásványokkal; ő kezdeményezte a Sprudelstein csiszolását, a mi ma Karlsbadnak igen jelentékeny és szépen jövedelmező ipara s befolyt közvetlenül is építkezéseire s közreműködött felvirágzásán. Ezeknél fogva akadtak egyes lelkesek, kik Karlsbad hálájának e szobor felállítására által akartak kifejezést adni. Mintán Laube elmodta még, hogy mikép szenvedett is itt fiatalabb korában, miről ő maga, ki bajait soha senkinek nem panasolta, soha sem szolt s mit csak ama házak tulajdonosai beszéltek el, kinél lakott s kik ilyenkor őt ápolták, s idézte volna Göthenek Karlsbadra vonatkozó rövid versét, beszédét azzal fejezte be: s most hulljon le a lepel s lássátok Göthe arcját! Erre a zenekar háromszoros tussa harsogott fel s ugyanannyi gyöngye hoch. A németnek hozzánk kellene jönni megtanulni, hogy mint kell ilyenkor éljenezni. Mialatt a dalárda egyet énekelt, az ég is, mely eddig mosolygott, beszolt az ünnepbe: nagy vihar közeledése az ünnepély gyors befejezésére inté a rendezőket. Az ezután következett beszédek a szobor történetére és a városnak való átadására vonatkoztak. A számtalan koszoru némelyikét szintén rövid szavak kíséretében tették le a szobor lábához. Ez utóbi szavak közt már inkább lehetett egy kis garmanizmus hangoztatását olvasni, különös tekintettel Csehország eme részének német voltára; egyébiránt a németek elég okosak voltak, hogy szemben a csehekkel, nem viselték magukat kihívólag. Nekünk ugyan ez utunkban kevés alkalmunk volt politikálni, nem is keressük az ily irányú társalgást; de néhol véletlenül is oly dolgokat hallottunk, melyek iszonyu elkeseredésre

gyes tudomásul vették, hogy élünk, ha szavazatainkat Nagy-Mihályba vittük, azután oda sem hederítették nekünk.

Balogh Géza urnak a jelenlegi képviselőnek egészen más a gondolkozásmódja. Loyális érölete diktálta neki, hogy ő nemcsak Nagy-Mihályt, de a Krajnyát is képviseli s hogy ez is csak úgy, mint amaz érdeklődik a hazai ügyek iránt s képviselőjének szájából szereti hallani az álláspontot, melyet fontos hivatása betöltésében elfoglal. Látogatásával szept. 21-én meg is tisztelte Sztakcsint, kol kellemesen lehetett meglepetve, hogy nem vagyunk vademberek s nem szaladunk erdőbe a notabilitások elől. Lát-hatta, hogy ide nemcsak a vaddisznók kedvéért lehet jönni.

Huszonhat terítékü bankett várta s minden teríték előtt tisztelője ült, a szám megnevezésével azt akarom kimutatni, hogy a vidék minden intelligens embere ott volt. Eklatáns jele ez a közügyek iránti meleg érdeklődésünknek s annak, hogy életrevalóságunk sok egyébben is értéksülhetne, csak az impulsus volna rá megadva.

E képviselői látogatást, mely Krajnya történetében egyedül áll, nagyra vette a sztakcsini kerület, melyet a képviselő kiváló figyelme kedvesen kötelezett le.

Legyen szabad e helyütt a felvidék egy más jelentősebb napjáról is megemlékezniem:

Az új szinnai plébános mult hó 27-én foglalta el hivatalát. Hívei s a környék intelligenciája a szinnai parochia határára hosszú kocsi-sorral vonultak az érkező pásztor elé. 1/25-kor jött homonnai tisztelői kíséretében. Haraszthy Miklós szszolgabíró fogadta a derek pásztor. Megható jelenet volt ez. Szemközt állottunk, fedetlen fővel, Isten szabad ege alatt. Ott állt az oltár szolgálja, szemében rezgett a könnyü, a szeretet könyüje, nemes arczáról visszatükröződött szíve s lelkének meghatottsága. Mindnyájan megvöltünk indulva.

Ily referádáknál a szónoklatot rendszeren dicsérettel szoktuk említeni. De a Haraszthy ur beszédjének kiemelése nem officiosus dicséret. E magvas beszéd nem a szóvirágok halmaza volt, hanem megkapó rajza egy áldásos életnek, mes terileg vázolvá benne a honpolgár és pap kötelemét. Egy kis paraenesis volt ez, mely nemcsak az ünnepeltre, kihez intéztetett, de a hallgatóságra sem tévesztette el maradandó hatását. Elmondta továbbá szónok, ki volt mostanig Le-hocky Endre s mi lesz ő Szinnának. S valóban Szinna kincset nyert benne. Krisztus szíve szerinti papot az egyház, önfeláldozó emberbarátot a nyomor; fáradhatlan, buzgó apostolt a népnevelés, melynek terén érdemeit Udva mutatja, — s a leghumánusabb barátot a közönség.

A fogadás impozans volt. Öt voltak a belga trónörökös tisztjei, Szinna s környékének intelligentiája, a hosztoviczai és nasztázi gör. kath. egyházkerületek néhány tagja által képviselve s végezve a kisérő homonnai urak, kik a parochián ékes toastokban vettek bucsut eltávozott barátjuktól.

Az Isten éltesse sokáig e népszerű lelkész az egyház és Szinna hasznára s a mi örö-münkre.

B. M.

mutatnak az ország két nyelvü lakói közt. Csak egy példát említek. Egy igen jóra való csehországi ügynek hirdetését, mert német vidék érdekét mozditaná elő, egy cseh lap még pénzért sem vette föl hirdetéseinek rovatába. Hová fog ez vezetni!

Még csak egy pár szót a négy nagy cseh fürdőről.

Épp husz éve annak, hogy e fürdőket megnéztem s most nem ismertem rajok. Haladásuk óriási s nemcsak a külső csinnal és rendszeresen épített magán-lakásokban, de különösen gyógyhatányaik berendezéseiben, melyekben igyekeznek a tudomány haladásának színvonalán folyton megmaradni s minden újítást azonnal életbelepíteni. Mindamellott, hogy mindenkinek megvan a maga sajátos külön gyógyhatánya, egymásnak lápját drága pénzen is elhozzatják, csak hogy betegeknek ha ily fürdőkre is vágnának, ne kellessen tovább menniök.

Megállapodást e fürdőkben nem ismernek. Követésre méltó jelszavuk folyvást ez: előre!

Ez a munkás nép fel tudja fogni a maga érdekét.

R a g a t z - P f ä f f e r s.

A cseh Égerből dél felé utazva, Nürnbergben állapodtunk meg. Aki a középkort régi valóságában s egyszersmind modernizáltan látni akarja, jöjjön ide. E szép nagy város, melynek nevé, ha máshonnan nem, legalább a nevezett árukról mindenki ismeri, megérdemli, hogy megtekintse minden művelt ember. Sehoh a világon annyi jól fentartott középkori műemlék nem található. Nemcsak a régi vár, ennek falai és tornyai, nemcsak

Különfélék.

(A király) nevenapján a helybeli r. kath. plebánia-templomban tartott ünnepélyes isteni tiszteletben a megyei és királyi tisztviselők és a honvédtisztikar testületileg vettek részt, mely alkalommal a szertartást főt. Prámer Alajos pré-post-főesperes fényes segédlettel végezte.

(A tánczvizalom.) mely a zemplénmegyei magyarnyelvet terjesztő egyesület javára m. hó 29-én tartatott meg a megyeháza termeiben, mint mulatság kitünően sikerült s csak az kár, hogy a városi és vidéki közönségből oly kevesen vettek benne részt, minek oka leginkább abban keresendő, hogy ily szokatlan időszakban tartatott a tánczvizalom. Legnevezetesebb momentumai e vizalomnak, hogy a volt birodalmi kancellár is megtisztelte látogatásával s egy a tánczoló, mint a karzati közönség figyelmének folytonosan központja volt. Rajta és a megye főispánján kívül az arisztokratikus világból ott voltak még gr. Andrassy Tivadar, mint a zemplénmegyei magyarosító egyesület elnöke s gróf Battyányi Lajos feltünően érdekes alakjával, továbbá gr. Andrassy Sándor gr. Andrassy Aladár fia. Ha azt mondjuk, hogy az elegans hölgyközönségből ott láttuk a főispán leányát: Csörghö Gyulánét s menyét: Molnár Viktornét, valamint Szánky Nándorné, Viczmándy Ödönne, Orosz Sándorné, Szirmay Ödönne, Liszy Edéné, Ambrózy Nándorné, Nemthy Józsefné, Vályi Istvánné, Dókus Gyuláné, Bogyay Zsigmondné, Csuka Dánielné, Boronkay Mariska, Major Istvánné, Erényi Jakabné, Kossuth Gusztávné, Liszy Kornelia, Barna Sándorné, Ferber Béláné urnokét s a hajadonok közül Bogyay Vilma, Boronkay Etelka, Balogh Anna, Chyzer Margit, Csuka Jolán, Ferenczy Margit, Kossuth Ilona, Kornstein Jolán, Major Ilona, Nemthy Ilona, Orosz Lenke s Vályi Emma, kisasszonyokat, — akkor a vizalom minden egyes szépével leszámoltunk. Az öltözékek általában a keresetlen jó izlés jellegével bírtak, anélkül azonban, hogy a luxusnak feltünő nyomát észlelhettük volna, de nem egy ama tulajdonoknál, melyek a természet fényüzéseként, báj és kellemekben nyertek kifejezést. A tánczkedv, mely eleinte kissé nyomott volt, hovatovább feszteleonné vált s a teljes virradat látta kimúltát rövid, de csillogó életének. A rendezés kitünő volt, konyha, kredencz és zene szintén megfelelték a hozzájuk kötött igényeknek.

(A kassai hadgyakorlatokról) hazatért honvédséget majd mindenütt megvendégelték a városok, csak Ujhely nem tudott a szives látásnak hasonló kifejezést adni, pedig pár hordó bor s néhány üstnyi gulyáslettől még ki nem esett volna a költségelbírányza: feneke. Mikor szó volt arról, hogy elviszik tőlünk a honvédséget, akkor kapkodtunk fűhöz-fához, igértünk olyan viasz gyertyát mint a torony s most, hogy nagy befolyások segélyével megtarthatuk, még a kis ujnyi vastagságuval is fukarkodunk. Más államokban a nemzeti hadsereg fiait máskép szokták megbecsülni, pedig a láthatáron mutatkozó fekete pontok most kétszeresen megkövetelik, hogy állami létünk egyedüli oszlopai iránt rokonszenvünkkel ne fukarkodjunk.

(Régi tapasztalatok szerint) a zsidó u. n. »kucska« ünnepek közeledtével »de regula«

a templomok, középületek és szobrok, de számtalan magán-ház is, melyekhez a történelemnek egy-egy érdekes epizódja fűződik, a középkor alkotásai. Bizonyára ez is egy ok volt arra, hogy a német nemzet itt állította fel a german muzeumot, melynek feladata volna: a german kultura fejlődésének föltüntetése.

A réginék izlése itt annyira a lakosság vérebe ment, hogy ezt ma is stilszerűleg alkalmazza magán és középületein, mi által Nürnberget régi eredetiségében tartja fenn. Mi csak felnapot szakíthattunk megtekintésére, mialatt én még egy világhírű pókászt is meglátogattam s mégis megnéztük szép góth templomait, melyek közül a szent Lőrincz templomának belseje, különösen oltárai és székei oly nagyon emlékeztettek szülő-földem: Bártfa szép egyházára, mert azokat is Dürer tanítványai, az ő mintái után, készítették; megtekintettük továbbá Dürer Albrecht és Hans Sachs szobrai és eredetiségökben fentartott házait, az ódon várat s benne a kriminális muzeumot, a sötét és kegyetlen középkor gyilkoló és kínzó eszközeivel; megnéztük a román stílusba épült s kiváló érdekességu Peller-házat, melyet most egészen rendre hoznak s gyönyörködtünk valamennyi nyilvános szobrában, de egyszersmind új intézményeiben s különösen iparában is. Mert az új Nürnberg sem marad hátra a többi nagy városok mögött. Mindenfelé azok szervezkedéseinek utánzására találunk, sőt némely dolgokban minta-szerűséget is.

Nürnbergtől bucsut vevén, másnap reggel Svájc felé siettünk s Ulmon keresztül Friedrichshafenbe, a badeni tó partjára, innen pedig hajón északára a történelmi nevezetességu Constanzba értünk. Itt csak pár nappal ezelőtt ülték meg a csehek Huss emlékünnepét. Mi korán reggel to-

Folytatás a mellékleten.

a törvény szigora fog alkalmaztatni az elmulasz-
tók irányába.

(Nyilvános számadás.) Az 1883. évi szeptemberhő 29 én a magyarosodási és népnevelési egyesület javára tartott balon felülfizetések, belépti-és karzat-jegyekből bevétel összesen 378 frt, kiadatott 287 frt 69 kr., tiszta jövedelem 90 frt 31 kr., mely összeg a számadásokkal Bydeskuthy Sándor egyleti pénztárnoknak átadott. Felülfizettek: gr. Andrassy Gyula 40 frt, Vladar Kristof 10 frt, Molnar Istvan, Molnar Viktor, Bernath Gyozö, özv. Szemere Miklosné, Szentivanyi Laszlo, Kormos Armin 5—5 frt; báró Vecsey Gyula, Szemere Emil, Pramer Alajos, Barna Bertalan, Potoczky Dezsö 3 frt 50—3 frt 50 kr.; gr. Battyany Lajos, Meczer Bela, Szilvassy Jozsef, Teich Zsigmond 3—3 frt; Dokus Jozsef, Dokus Jozsefné, Dokus Gyula, Kulin Odön, dr. Ruzsicska Kalman, Viczmandy Odön, Zinner Henrik, dr. Hornyay Ferencz, Neuvirt Jozsef, Szöllössi Sándor, Ambrözy Nándor 2—2 frt; Liszy Eduard 2 frt 50 kr.; Szerviczky Odön, Bogyay Zsigmond, Nemes Lajos, Bodeczky Ede, Ronay Karoly, Halmi Laszlo, Karsa Ferencz, dr. Hornyai Bela 1 frt 50—1 frt 50 kr.; Grün Jozsef, Duka Gedeon 1—1 frt; Matolay Etele, Vass Jozsef, Molnar Bela, N. N., Turanszky Laszlo, N. N., if. Szabo Zsigmond, Rothkugel, Keresztessy Lajos, Lövy Adolf, Kelner Ede, N. N., N. N., Ehlerth Gyula, Mizsak Istvan, Kun Géza, Csiszar Gabor, Löcherer Lorincz és dr. Oblath Mor 50—50 kr.

Irodalom.

A „Képes Családi Lapok” 51. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Apácának szánták; elbeszélés (vége köv.), írta Szépfaludi Ö. Ferencz. — Nehéz álomban; költemény, írta Halasy Béla. — Az elkésett levél; beszé (vége), írta Varsányi Gyula. — Az emberi élet tartama; P. N. töl. — Tövis Bandi; rajz a népeletről, írta Tóth Pál. — A „Trinkgeld”; írta Barta Laszlo. — Heti tárcza; (A nürnbergi mesterdalnokok.) írta Köszeghy Géza. — Egy emancipált megtérése; elbeszélés, írta B. Bártfeld Jenőke. — Képmagyarzat. — Mindenféle. — Képeink: Az állatszédítők. — Bécs felszabadulása a török járom alól. (Kollonits bibornok és gróf Stahremberg a Szent-István templom tornyából nézik a hadműveletet.) — Melléklet: A „Valeria” című regény 177—192 oldala. — Mai számunkhoz van mellékelve a „Gazdasági és Háztartási Lapok” szeptember havi száma. — A borítékon: — Heti naptár. — Sakk-talány. — Számrejtvény. — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Kérdések. — Feleletek. — A kis lottó húzása. — Hirdetések. — Előfizethet: Mehner Vilmosnál, Budapest. VI. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Az „Ország-Világ” XXVII. füzeté megjelent. E szö-
ben megjelent egyszersmind az foglaltatik, hogy a mit tartal-
maz, az mind becses, válogatott, izlésnemesítő olvasmány s a
képek egytől egyik díszes illusztrációk. A szöveg-tartalom élén
áll Mészáros István erősen realizitikus életképe: „Ifju reddő,
öreg sáncz” címmel, melyben azonban a finom színezés és a
szép festések elsimítják a tárgy kirívó érdességét. Igen szép
Irányi Dezsőnek népies költői elbeszélése: „Szép asszony völgy-
gye”, melynek tárgyát egy rövidke románczban is el lehetett
volna mondani, de a leíró elem gazdagsága és a szép nyelve-
zet bőven kárpótolnak a tárgy csekély voltáért. B. Büttner Lina
két népmesét közöl, „Gróf és művész” Isola bella” címen
fordított novellákat kapunk elég sima fordításban, gróf Zay

kapujára irt: Lasciate ogni speranza! (Hagyjatok
föl minden reménnyel.)

Rapperschwylből még aznap vasuton *Ragatz-
ba* siettünk. A zürichi tó balpartján futó pálya
itt már mindinkább oly vidékekre hatol be, mi-
nőket a Svájcz fogalma alatt képzelni szoktunk:
magas, kopár, havas csucok által környezett szük
völgyekbe. Itt-ott már kisebb jégáratok (gletsere-
ket) is láthatni. Alig hogy a pálya elhagyja a
tavat és a beleömlő Linth folyót, nem sokára egy
másik, vadabb fekvésű, de nem kevésbé szép
tó: a Wallensee partjára lép, melynek szélein
többnyire csak annyi járható hely van, a mennyit
a pálya vajt a hegyekbe. A falvakat itt már a
legmagasabb csucok zöld rétjein látjuk elszórva.
Lent a sziklás part alján csak ott pillanthatunk
meg egy-egy házat, hol valami vizeses mozgató
erejének felhasználása végett települt meg egy-egy
molnár vagy más iparos. A velünk szemben levő
part fölött ég felé meredezik a hét »Churfirst»,
de nem a hét választó-fejedelem után nevezve el
gye, mint azt az ember első hallásra gondolná.
Firstnek, Kulmnak, Hornnak, Piznek itt a jeges
és havas világ egyes csucsait nevezik.

A tavat elhagyva, a szük völgyből nem
lépünk többé ki, sőt utunk mindinkább keske-
nyedik s rendszerint csak az egyik oldal hegyei-
nek festői szépségében gyönyörködhetünk, ha a
svájci vasuti kocsi olyanok volnának, mint a
mieink; de ezek ajtaja a kocsi mindkét végén
középen lévén, az idegenek iránt figyelmes kalauz
készséggel nyitva hagyja az ajtót s ki az ajtó
mellett ül vagy áll, akár csak az Ausztriában
szokásos úgynevezett »kilitási kocsi»-kban utaz-
nánk, annyira láthat mindkét irányban. Így jár-
tunk mi is.

(Folyt. köv.)

Dr. Chyzer Kornél.

Miklós kitűnő rajzot ír az őzről, míg Eördögh Dániel veterán
zoologunk „Szétekintés a rovarvilágban” címmel igen érde-
kes és figyelemre méltó értekezést irt; hasonlóképp figyelem-
re méltó Mayer Miksától: „Bizalmas beszélgetések egy anyával.”
Ezeket kívül számos apróbb cikk van benne, melyek mind
Ezeken kívül számos apróbb cikk van benne, melyek mind
válogatott és érdekes dolgozatok. Nagy gond van fordítva
a színházra, művészetre s a rovatokra. A képekről is azt
mondhatjuk, hogy szépek és beillenek akármely keretbe.
Itt csak címüket soroljuk fel: „Oszi vihar a tengerparton,”
„Lelencz leányok sétája Salamancába,” „Alkonyat,” „Hol-
lók, varjak . . .” „Sakk játék közben,” „Ki a világba” stb.
stb. A füzet végén e figyelemre méltó sorokat vesszük s
olvasóinknak is, de még az „Ország-Világ”-nak is tartozunk
vele, hogy kiadjuk e sorokat:

Az „Ország-Világ” tisztelt olvasóihoz!

Más elfoglaltságaim és egyéb kötelezettségeim, melyeket
nem kevesbíthetek, lehetetlenné teszik rám nézve, hogy az
„Ország-Világ” szerkesztését, bármily érdemes és kellemes
munka legyen is, tovább folytathassam. Sajnálattal veszek bu-
csút a tisztelt olvasóktól, s csak az a remény vigasztal, hogy e
lapok a további szerkesztés alatt is virágozni fognak.

Budapest, 1883. szeptember 22.

J.F.J. ÁBRÁNYI KORNÉL.

Nyilatkozat. Midőn nagy sajnálattal veszünk tudomást
Ifj. Ábrányi Kornél eltávozásáról, a kinek szerkesztése
alatt lapunk azt a nívót érte el, melyen állnia kell, hogy az
külföldi képes lapok áramlatával szemben mind nagyobb tért
hódítson; és köszönettel, hálával gondolunk mindenkor az ő
hódítására: egyszersmind t. olvasóink szives tudomására hoz-
müködsére: a szerkesztés t. olvasóink szives tudomására hoz-
zuk, hogy Ifj. Ábrányi Kornél eltávozta semmi változást sem
fog az „Ország-Világ”-ban előidézni, s a lapok ama korpoltált
híre, mintha az „Ország-Világ” megváltoztatná irányát, telje-
sen légből kapott kóhalmány. Az „Ország-Világ” marad az,
ami előbb volt: a művelt magyar közönség képes közönsége,
mely igyekszik izlésnemesítő olvasmányokkal, díszes illusztrá-
ciókkal kedves órákat szerezni olvasóinak. Együttal arról is
étesítjük olvasóinkat, hogy ezentul az évfolyam mindig
január elsején kezdődik; tapasztaltuk ugyanis, hogy a német
képes lapok módjára behozott októberi évfolyamokkal a magyar
közönség nem tud megbarátkozni. E szerint a jelen szám sem
nyit meg egy új évfolyamot; ez még a IV. évfolyam folyta-
tása, mely folyó évi december hó utolján ér véget.

Együttal van szerencsénk t. előfizetőinket tudósítani,
hogy jutalomképeinket, melyeket január elején, az addig kül-
dött fénynyomatu melléklet-képek helyébe az évfolyam vé-
gére ígértünk, november hó végére elkészülnek, mikor is azok
szétküldését azonnal megkezdjük.

A szerkesztéssel Mészáros Istvánt bíztuk meg, a
ki az „Ország-Világ”-nak már két év óta segédszerkesztője,
s a kinek ezutau is főteherre lesz, hogy az „Ország-Világ”
olvasói igényeinek mindenben megfeleljen.

Wilckens és Waidl,

mint az „Ország-Világ” kiadótulajdonosai.

CSARNOK.

A folyóvizek.

(Második közlemény.)

Azon források, patakok és folyók összesége,
melyek vizüket egy közös folyamba szállítják,
folyamrendszernek vagy folyámhálózatnak, azon
területet, melyen keresztül folynak folyamterület-
nek, az egyes folyamterületek között képzelt vonal-
terület pedig, melytől a folyók ellenkező irányba
tartanak, vízválasztónak hívják. Ez ritkán ir le
egyenest; legtöbbször girbe-gurba; nem is esik
össze mindig a hegy gerinczével. Így pl. a Gar-
ronne a Pyrénék gerinczétől délre, a Maladetta
glecsereiből ered s hogy Franciaországba juthas-
son, a Pomeró hegytalpát négy kilométer távol-
ságban kell átfurnia.

Előfordul az is, — bár igen ritkán — hogy
a választók rések által vannak megszakgatva,
melyeken keresztül a folyó egyik területéről a
másikra mehet. A víz ilyenkor a résnél a kettős
lejtősödés tünetéjét mutatja. Ezt bifurkációnak
nevezik. Svédországban a Sneehaattan hegység
alján van egy tó, mely a Kristiána felé iramodó
Logent és a Molde fjordba ömlő Romsdalt is
táplálja. De legnevezetesebb bifurkáció van az
Orinokónál, melynek felső része ketté ágazván,
az első rész az Atlanti óceánba, a másik, a Cas-
siquiare a Rio-Negróba ömlik.

Érdekes a folyóknál megemlíteni még azt
is, hogy ők is hódolnak — habár nem is oly
szembetűnőleg, mint a tengerek — a föld forgá-
sának. Ez azonban csak a délkörök irányában
haladó folyókra áll. Ezeknél tapasztalták, hogy ha
az északi félgömbön vannak, jobb partjokat, ha a
déli félgömbön folynak, balpartjokat mossák. S
ha szigeteket képeznek is az északi félgömbön
mindig a jobboldali, a délin mindig a baloldali
a főág. Ennek oka, hogy a sarkoktól jövő folyók
csekélyebb forgási sebességgel bíró helyekről na-
gyobb forgási sebességgel bíró helyekre menvén:
az északi féltekén jobbra, a délin balra maradnak
el; ellenben az egyenlítőnél futó folyók nagyobb
forgási sebességgel bíró helyekről kisebb forgási
sebességgel bíró helyekre menvén: ezen helyeket
keletre megelőzik, ezért az északi féltekén jobb,
a délin balpartjokat fogják mosni. Ha ez áll,
akkor a folyók kell, hogy időnként medröket vál-
toztassák. A Dunára nézve Peters Károly állítja
is, hogy medre hajdan az alsó Tiszáéval esett
össze, sőt időjártában a Drávával és Szávával fog
együtt folyni. Az Eufrát is megváltoztatta eddigi
folyását. Nagy Sándor idejében a Tigristől még
egy órájárásnyira esett, most pedig már alsó
medrök közös.

A folyók geográfiai helyzete nemcsak med-
rök irányára, hanem vizök duzzadására is befoly.
A délkörök irányában menő folyók, ha hidegebb
tájokról jönnek, torkolatuknál, ha hidegebbre men-
nek felsőfolyásuknál kezdenek áradni. Legszabá-
lyosabb a tértitök közötti folyók áradása. Ezek,
ha a nap felettök áll: duzzadnak; ha távozik
tőlük: apadnak. Mint Dampier mondja: „a tértitök
között a nap távozásával a szárazság, közeledésé-
vel a levegő nedvessége nagyobbodik.”

De legszabályosabb a Nilus duzzadása. Ezen
folyó alsó részét semmi folyó nem táplálván:
vizének nagyrészét a nap heve elpárologtatja. De
juniustól kezdve csak kezd dagadni Augusztustól
októberig kikel medrétől s lerakott iszapjával
Egyiptomot dusan megtermékenyíti. Ezért mon-
dotta Herodot, hogy Egyiptom a Nilus ajándéka.
De népei is megbecsülték az ég áldását: csator-
nákat, tavakat készítettek a felesleges víz befoga-
dására. Így jött létre a III-ik Amenemha által
ásatott merit, vagy Moeris tava is, melyet a jelen-
kori hasonnemű ipar egy vállalata sem mul felül.
Hajdan a Nilus áradásának okát nem is sejtették:
de ma már tudjuk, hogy azt a Habesből jövő s
az esős évszak alatt elolvadt hó okozza. A meg-
dagadt folyó aztán medrétől a szikla-partok miatt
sehoh ki nem térhetvén: roppant víztömeget víz
magával az áradmányi területre, mely a normáli-
ákat huszszorta is felülmulja.

Hasonló szabályosságot mutat még az Ama-
zon is, a »vizek atyja.« A folyam az északi
és déli félgömből kapja mellékeseit. Midőn a
nap északon jár, északi, midőn délen van, a déli
mellékesek dagasztják.

Helyén van itt röviden megemlíteni az egyes
földrészek hydrográfiai viszonyait is. Európa főfo-
lyóinak egyrésze az Alpokból ered s sugáros alakot
mutat. A másik forrásvidék nagy síkságok
közepén van. Az alpokbeli folyók némelyikének
délretartó völgye, mint pl. az Etsché, mely az
északi sorvasztó szelek ellen magas hegyek által
környeztetik, délről ellenben langyos levegő által
van fűrésztve, mint első klimatikus gyógyhely
ismeretes. (Merán.)

Észak-Amerika folyói szintén sugáros alak-
ban terjednek s három forrásvidékre oszlanak.
Kettő a Rocky-Montains fölföldjein, a harmadik
az északi mocsáros vidékeken ered. Délamerikában
két hatalmas folyamvidék van, az Amazoné és a
La-Platáé. A kettő egymással keresztbe fekszik
s vannak oly nagy folyamai, hogy hozzájuk a
Duna csak patakocskának tünik fel. Az Amazon
pl. sok helyt oly széles, hogy tulpartját nem látni
s vannak szárnyasok, melyek nem mernek rajta
keresztül repülni, sőt mint állítják, két partjának
vegetációja is más.

Ázsia hydrográfiai jelleme északon egyes,
keleten, délen és nyugaton ikerfolyók: Kur-Arasz,
Tigris-Eufrat, Brahmaputra-Ganges stb.

Áfrika és Ausztrália folyókban szerfelett
szegény. Ennek oka részben klimatikus, részben
talajbeli viszonyokban keresendő. Ha vannak is
folyói, azok nagy része csak eső után telik meg,
a száraz évszakban elpárolog, vagy a föld által
nyeletik el. Talajok néhol oly laza, hogy a mér-
őn, mint a vízben, 100 méternyire is lesüpped.

Hogy a folyóvizek akár vadvirágok által
szegélyezett csermelyek, akár bős haraggal ro-
hanó óriási folyók legyenek, mindig ragaszkodás
és cultus tárgyai voltak: fölösleges bizonyítgat-
nunk. A magyar lyrájában gondolkodását és vá-
gyát, fájdalomát és örömet rendszerint egy-egy
folyóhoz szokta kötni. Az indok folyójuk egyikét
főistenökről, Brahmáról nevezik; az egyiptomiak
istent állitanak a Nilus tiszteletére; a phoeniciaiak
nál Baal feleségének: Ascherának folyók szentel-
tetnek; a görögök és rómaiak folyóikat nyμφákkal,
bájos, lebegő női alakokkal népesítik.

Hogy a természet háztartásában mily jelen-
tőségük van, elég Arnott szavait idéznünk:

„Valamint az állati testben — úgy mond ő
— az erek minden részecskét ellátnak vérrel,
mely azután mindenütt táplálékot nyújtva, mindig
vastagabb érbe megy át, míg végre eljut a nagy
gyűjtőbe, a szívbe: úgy földünkön is, hol a bűvös
mozgató erő egyszerű folyadék, esővíz, mely a
szárazföld minden pontjáról mélyebb helyre eres-
zkedvén le, megszámlálhatlan sok folyót képez,
míg végre mindenféle kanyargás után a közös
gyűjtőbe, az Óceánba jut. Az élőtestben a lükte-
tőerek a megélenyített vért visszaviszik a test
mindazon részeibe, honnan a véreket elvitték s
így a vérkeringést teljessé teszik: úgy a föld éle-
tében is a nedvesség keringését teljessé teszi a
meleg és a légkör tevékenysége; a világ tengerek
óriási felületéről folytonosan szállnak fel a párák,
melyeket a szelek tovább visznek és a föld kü-
lönöző részeiben mint esőt vagy harmatot rak-
nak le.”

Szabó Kálmán.

„A ZEMPLÉN NAPTÁRA.”

E czímmel jelen meg már e hó végével kiadásunkban (2000 példányban) az 1884. szökő évre szóló és a megyei lakosság érdekében szerkesztett naptár, mely egyedüli e vidéken.

E naptár **hirdetésekkel** jelenvén meg, fölkérjük mindazokat, kik hajlandók volnának abban hirdettetni, azt legkésőbb e hó 15-ig velünk tudatni sziveskednének.

Hirdetési díjak:

Egy oldal 13 cm. széles és 22 cm. magas	8 frt.
Fél „ „ „ „ 10 1/2 „ „	4 „
Negyed „ „ „ „ 5 1/3 „ „	3 „

Kiváló tisztelettel

A „Zemplén” könyvnyomdája.

Makk eladás.

A runyina uradalom — 2900 kataszt. holdra terjedő bikk erdejében a makkoltatás bérbe adandó.

Az érdekeltek sziveskedjenek alólirtohoz fordulni.

Zbinyovszky Lajos

erdész Runyinan. (U. p. Nagy-Polena.)

Hirdetmény.

A sárospataki közbirtokosság erdőségében az ideiglenes üzemterv által kitűzött vágásokban levő 2368 darab 38 cm. átlagos átmérőjű tölgy-makkfa, f. 1883-ik év december 1-én, S.-Patakon a közbirtokossági pénztári hivatalban zárt ajánlati versenyen el fog adatni; miről venni szándékozók azzal értesítettnek, hogy az eladási feltételek és az eladás tárgyai, minden lépésben megismerhetők levén: a kiirt napig 400 frt bánompénzzel ellátott ajánlatukat hozzám nyujtsák be, világosan megjegyezvén ebben azt, hogy a feltételeket ismerik.

Sáros-Patak, 1883. október 1.

PÚZA SÁNDOR,
közbirtokossági elnök.

1-3

A nagy-mihályi 1883. október 8-iki országos vásáron gróf Sztáray Antal tiszta magyar-faju gulyanyájából eladásra fel fog állittatni:

50 drb számfeletti és mustra tehén,
részint hasas részint borjas, és
25 drb növendék-marha. (2-2)

Árlejtési hirdetmény.

A tokaj-rakamazi uton levő ártéri hidak, valamint a tokaji közúti Tiszahid helyreállítási költségei a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium által 5610 frt erejéig engedélyeztettek és pedig:

1) Az utmenti karfa helyreállítás	13 frt 21 kr.
2) A 7-ik számú ártéri hid helyreállítása	1384 „ 02 „
3) A 6-ik számú ártéri hid helyreállítása	27 „ 82 „
4) A 4-ik számú ártéri hid helyreállítása	2697 „ 72 „
5) A 3-ik számú ártéri hid helyreállítása	36 „ 99 „
6) A nagy tiszai hidon eszközzendő javítások	1400 „ — „
Előre nem látható kisebb javítások	50 „ 23 „

Összesen 5610 frt — kr.

A szabályszerűen szerkesztett 50 kros bélyeggel ellátott és a fenti összeg 10%-át tartalmazó zárt ajánlatok, „Ajánlat a tokaj-rakamazi uton levő hidak helyreállítására” című felirattal f. évi október hó 10-én délelőtti 10 óráig alulírott hivatalhoz lesznek benyújtandók, ahol a költségvetés és a feltétel füzet is megtekinthetők.

A fent kitett határidőnél későbbben beérkező ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Végül megjegyeztetik, hogy a zárt ajánlatokban világosan megemlítendő, hogy ajánlattevő a feltétel füzet tartalmát tökéletesen ismeri és magát annak aláveti.

Kelt Tokaj, 1883. szeptember 21-én.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

2-3

Hirdetmény.

A főméltóságú herczeg Windischgrätz Lajos tulajdonához tartozó helybeli „Splényi Curia” vendéglő, továbbá „Csillag” és „Alsó-Zöldág” nevű korcsmák a hozzájuk tartozó italmérési joggal együtt **f. évi november 1-én** Sárospatakon az uradalmi tisztartói hivatalban nyilvános árverésen fognak 3 évre bérbe adatni. A bérleti feltételek úgy a nevezett tisztartói hivatalban, valamint Ambrózy Nándor uradalmi ügyvéd irodájában Sátoraj-Ujhelyt megtekinthetők.

1-3

Hirdetmény.

Zemplén megyébe kebelezett Lelesz község tulajdonához tartozó erdőből 2000 darab mű-fa zárt ajánlatok mellett eladó. — A 2000 darab fa becsértéke 32000 frt. A pályázni kívánók 10% bánatpénzeiknek e f. évi októberhó 25-ik napjáig leleszi előljárosághoz leendő beküldésére felhivatnak. A feltételek Lelesz község házánál bár mikor megtekinthetők.

Lelesz, 1883. októberhó 1-én.

BAJUSZ FERENCZ,
bíró.

1-3

Hordó eladás.

Király-Helmeczen, Elek János urnál, 800 darab hat abroncsba vert

uj hordó

olcsó áron eladó.

1-5